

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

5 oktober 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE HANDEL, BUITENLANDS BELEID, INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gevolg dat wordt gegeven aan overtredingen op het campingdecreet

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de federaal minister van Buitenlandse Handel over de organisatie van handelszendingen door de federale overheid

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de Vlaamse ondervertegenwoordiging in de bestuursorganen van de Nationale Delcrederedienst en over de afstemming van het beleid inzake buitenlandse handel op het buitenlands beleid

Commissie voor Buitenlandse Handel, Buitenlands Beleid, Internationale Samenwerking en Toerisme

Dinsdag 5 oktober 2004

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jan Loones

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.50 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gevolg dat wordt gegeven aan overtredingen op het campingdecreet

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Hermans tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gevolg dat wordt gegeven aan overtredingen op het campingdecreet.

Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in augustus was er weer heel wat te doen omtrent het campingdecreet. Met dat decreet, dat al dateert van 1993, heeft de Vlaamse Gemeenschap aan de uitbaters duidelijk een reeks voorwaarden opgelegd voor het verkrijgen van een campingvergunning. Het decreet trad pas in werking in 1995 en aan de campinguitbaters werden nog eens extra 5 jaren gegund om zich in orde te stellen op het vlak van brandveiligheid, hygiëne en ruimtelijke ordening.

Precies omdat nogal wat uitbaters het niet al te nauw nemen met deze voorschriften, worden er geregeld controles uitgevoerd door de inspecteurs van Toerisme Vlaanderen. Daarbij komt het vaak voor dat campings een onvoldoende krijgen, waarna hun vergunning door de Vlaamse overheid wordt ingetrokken. Toch gebeurt het dat de uitbaters gewoon verder gaan zonder vergunning zodat

de inspecteurs verplicht zijn een proces-verbaal op te stellen.

Sinds 1 januari 2000 zijn er zo al 96 processen-verbaal opgemaakt tegen uitbaters die illegaal werken. Daarbij is het echter slechts in 20 percent van de gevallen tot een vonnis gekomen. Daarenboven is er een hele reeks van vrijspraken geweest. Toerisme Vlaanderen is daartegen in beroep gegaan, maar wat de inspecteurs nog het meeste frustrereert, is dat de parketten vaak de zaken seponeren en er dus absoluut geen gevolg aan geven.

Soms doen ze dat omdat de situatie ter plaatse ondertussen is rechtgetrokken, zodat het niet meer nodig is een gevolg te geven aan het proces-verbaal, maar soms geeft het parket als reden voor het seponeren dat er andere prioriteiten zijn of dat de zaak slechts een beperkte maatschappelijke inslag heeft. Het gevolg is dan dat de uitbaters gewoon verder doen zonder vergunning.

In de Kempen, toevallig een regio die een reputatie te verdedigen heeft als toeristische trekpleister, en in de provincies Antwerpen en Limburg in het algemeen blijkt de situatie het ergste te zijn. Toerisme Vlaanderen zegt dat globaal genomen 75 percent van de Vlaamse campings met alles in orde is, wat neerkomt op 248 terreinen. Bij 25 percent blijft er een risico bestaan. Het seponeren frustrereert niet alleen de inspecteurs van Toerisme Vlaanderen maar ook de uitbaters die hun best hebben gedaan om wel in orde te zijn met de wetgeving.

Mijnheer de minister, kunt u begrip opbrengen voor de frustratie van de inspecteurs en de correcte uitbaters ? Bent u op de hoogte van deze bijzonder ongelukkige situatie ? Wenst u in te grijpen in deze problematiek, en hoe denkt u dat dan te doen ?

De voorzitter : Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois : Mijnheer de voorzitter, collega's, de voorzitter heeft mij op zijn bekende zacht anarchistische wijze verwelkomd en heeft gezegd dat de toepassing van het reglement hier wat afhangt van de houding van de voorzitter. Ik apprecieer dat ten zeerste. Ik kom uit een ander gremium, en zal proberen me hier zo goed mogelijk aan te passen. Hopelijk vergeeft u het mij als ik in het begin de geplogenheden van dit instituut niet voldoende weet te respecteren. Ik streef naar een zo goed mogelijke verhouding met het parlement, en wens het parlement als eerste macht te respecteren. In het bijzonder aan het controlerecht wil ik zo goed mogelijk beantwoorden.

Mevrouw Hermans, uw vraag is pertinent en actueel. Voor zover dat nog nodig is, wil ik vooraf nog enige duiding geven. In toepassing van de kampeerwetgeving zijn alle terreinen voor openlucht-recreatieve verblijven verplicht om over een exploitatievergunning te beschikken. Het nieuwe kampeerdecreet van 1993 heeft als hoofddoelstelling de Vlaamse campings te moderniseren en ervoor te zorgen dat ze, ten behoeve van de gebruiker, beantwoorden aan een aantal kwaliteitseisen. Daardoor is er ook een kwaliteitsclassificatie mogelijk van 1 tot 5 sterren. Daarnaast is er ook veel aandacht voor punten als brandveiligheid, comfort, gezondheidszorg en milieuzorg.

In 1995 werd met de uitvoering van het decreet gestart. Gedurende een overgangperiode van 5 jaar kregen de uitbaters de tijd om hun terrein in overeenstemming te brengen met de nieuwe exploitatievoorwaarden en classificatienormen. Vanaf 1 januari 2000 mag in Vlaanderen nog slechts een camping worden uitgebaat mits een exploitatievergunning afgeleverd door het hoofd van het agentschap Toerisme Vlaanderen. Tijdens deze overgangperiode heeft Toerisme Vlaanderen zich niet repressief opgesteld, en zo veel mogelijk hulp en bijstand verleend aan de campings om aan de voorwaarden te kunnen voldoen.

Ik zal u enkele cijfers geven. Op 1 januari 2000 waren er nog maar 36 terreinen vergund. Op 1 januari 2001 zaten we aan 156 vergunde terreinen, op 1 januari 2002 aan 194, op 1 januari 2003 aan 208 en op 1 januari 2004 aan 245. Op 1 oktober waren het er 248. Het aantal stijgt dus. Er vindt nu

een kleine aftopping plaats, en daarover gaat uw vraag natuurlijk. Ik kom daar straks op terug.

Meer dan drie vierde van de campings beantwoordt momenteel aan de strenge kwaliteitsnormen. Die 248 vergunde terreinen komen neer op 78 percent van het totaal. Dat lijkt me een behoorlijk cijfer. Het gaat om 56.698 kampeerplaatsen of percelen. Ik wil het belang van deze vorm van toerisme – vaak sociaal toerisme – benadrukken. Deze kampeerplaatsen staan voor 2.050.000 overnachtingen. Veel van onze campingterreinen worden in binnen- en buitenland geprezen om hun hoge kwaliteit. Dat wil ik beklemtonen omdat er te vaak gefocust wordt op de niet-naleving van de normen.

De sector heeft heel veel geïnvesteerd. In de periode 1995-2003 heeft Toerisme Vlaanderen ruim 5.500.000 euro aan subsidies toegekend. De kampeersector heeft dus minimum 18,4 miljoen euro geïnvesteerd om te voldoen aan de normen van het decreet. Het totaalbedrag moet meer zijn, want niet alle werken werden gesubsidieerd.

Van de overige terreinen in uitbating kan 16 percent – dat zijn zowat 50 terreinen – nog een vergunning verkrijgen indien ze investeren in sanering van hun terrein. Dit betekent niet dat die campings in middeleeuwse toestand verkeren. Ze voldoen alleen niet aan de strenge normen. Nog 6 percent komt niet in aanmerking voor een uitbatingvergunning door hun zonevreemde ligging. Dit is onherroepelijk, tenzij de betreffende stedenbouwkundige bestemmingen zouden wijzigen.

Binnen de groep van terreinen die nog een vergunning kunnen verkrijgen, moeten we een duidelijk onderscheid maken. Er zijn de vergunbare terreinen die op administratieve dossierafwerking wachten. Ik hoor van de uitbaters dat ze redelijk lang moeten wachten op de administratieve afhandeling. De procedure sleept lang aan. Dat is mijn zorg. De Vlaamse Regering is trouwens overeengekomen dat we een horizontale administratieve vereenvoudiging zullen nastreven. Indien nodig en mogelijk zal ik dat – als daarvoor bevoegde minister – zeker in deze sector toepassen.

Bij die 16 percent vergunbare terreinen zit ook een groep malafide uitbaters die de regels en de opgelegde kwaliteits- en veiligheidsnormen aan hun laars lappen. Het is moeilijk een cijfer te plakken

Bourgeois

op deze twee laatste groepen. Wellicht gaat het om een verhouding van zowat 50/50. Het is inderdaad deze laatste groep die het positieve imago van de Vlaamse kampeersector ondergraaft en waartegen moet worden opgetreden. Uw zorg is ook de mijne, mevrouw Hermans.

De zaak werd niet op haar beloop gelaten. De uitbaters die niet in orde waren, werden officieel in gebreke gesteld. Wie na herhaalde aanmaningen nog altijd niet in orde was, kreeg een proces-verbaal. Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe kampeerwetgeving in 2000 stelde Toerisme Vlaanderen reeds 101 processen-verbaal op, waarvan er momenteel 45 zonder voorwerp zijn geworden. Dit houdt in dat ze ofwel al een vergunning hebben, ofwel het terrein niet meer toeristisch exploiteren en dus niet meer onder de kampeer- maar onder de gewone woonhuurwetgeving vallen, of dat ze gesloten zijn. We maken ons inderdaad zorgen over het gevolg dat aan de processen-verbaal wordt gegeven. De traagheid in behandeling en ook het verschil in behandeling door de parketten baren ons zorgen. De stroomlijning van die aanpak verdient onze aandacht.

Ik heb het niet over de uitbaters die hun terrein nog snel in orde brachten en een seponering verkregen. Het is niet mijn bedoeling om mensen nog voor de rechtbank te brengen als hun zaak geregulariseerd is. Andere uitbaters kregen alsnog een – weliswaar kleine – geldboete. In vele gevallen besloot het parket echter het dossier zonder gevolg te klasseren. Dit kan niet. Het parket beweert soms andere prioriteiten te hebben. Voor u als wetgever vormen de veiligheids- en kwaliteitsnormen een prioriteit. De belangen van de gebruiker gelden hier.

Ook stelt mijn administratie een aantal vonnissen in vraag. Eigenlijk kan men het hele handhavingssysteem in vraag stellen. Dan heb ik het nog niet zozeer over het vervolgingsbeleid en de vonnissen ten gronde, maar over het geheel. Als na een veroordeling een campinguitbater toch nog verder blijft uitbaten en dus illegaal bezig is, dan moeten we vragen stellen bij het hele handhavingssysteem. Zo laten malafide uitbaters de zaken op hun beloop, daar ze oordelen dat er heel veel kans is dat ze niet zullen worden vervolgd of slechts een heel kleine boete zullen krijgen. Daarin wil ik verandering brengen. Dit werkt immers demotiverend.

Het is een vorm van oneerlijke concurrentie. Wie investeert en de wetgeving naleeft, moet erop kunnen rekenen dat anderen binnen hetzelfde kader opereren.

Toen ik minister werd, werd ik vrij snel geconfronteerd met deze problematiek. Ik heb een en ander laten navragen. We hebben drie mogelijkheden om op te treden. Er is de Commissie Vervolgingsbeleid voor Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening in Vlaanderen, die werd opgericht in een vorige regeerperiode. Aanvankelijk was Toerisme Vlaanderen daar niet bij betrokken. Het ging dan vooral over het vervolgingsbeleid inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu. Maar al van bij het opstellen van de eerste processen-verbaal leek het de vorige minister wenselijk dat ook Toerisme Vlaanderen zou deelnemen aan de besprekingen van die commissie. Binnen de commissie is duidelijk afgesproken met de parketten dat zaken van illegale campings prioritair zouden worden behandeld. Onze dienst bevoegd voor openluchtrecreatieve bedrijven bezorgt tijdens die vergaderingen regelmatig een lijst met prioritair dossiers over zonevreemde gevallen aan de bevoegde parketten-generaal, van Antwerpen, Brussel en Gent.

Er moeten drie zaken gebeuren. De afgevaardigde van Toerisme Vlaanderen binnen die commissie moet deze zaken prioritair blijven benadrukken. Natuurlijk hebben we geen vat op het individuele vervolgingsbeleid van de procureurs, maar we kunnen dit binnen die commissie blijven bepleiten. Verder heb ik Toerisme Vlaanderen de opdracht gegeven zich burgerlijke partij te stellen in die dossiers die voor ons prioritair zijn en in die dossiers waar volgens ons ten onrechte werd geseponneerd door het parket. Ten slotte zullen we ook moeten nadenken over een decreetswijziging.

Onze middelen zijn onvolkomen. Het decreet moet worden gefatsoeneerd. Het moet terminologisch worden aangepast aan de oprichting van Toerisme Vlaanderen. Daarvan moeten we misschien gebruik maken om het hele decreet aan te passen.

Persoonlijk denk ik daarbij aan het mogelijk maken van een gemakkelijker optreden door de overheid. We moeten gaan naar administratieve straffen. Ik kan de stelling volgen dat dit geen zaak is om prioritair aan het parket en aan justitie te geven. Dat is de ultieme remedie, maar in eerste instantie zouden we administratieve boetes moeten kunnen opleggen.

Bourgeois

Dan gaat het niet alleen over het intrekken van de vergunning, maar ook over daadwerkelijk overgaan tot de sluiting. Ik weet niet of dit administratief mogelijk is, maar het lijkt me het beste middel. Een burgemeester kan wel overgaan tot het sluiten van een hinderlijke inrichting. Dat is dan wel slechts tijdelijk. Maar ik wil laten onderzoeken of dit mogelijk is. We moeten laten onderzoeken of er daadwerkelijk kan worden verzegeld en gesloten.

Als ultieme remedie moet een straf mogelijk blijven, wanneer het gaat over malafide, storende en ergerlijke gevallen. Maar ik ben het met u eens : we zouden over meer middelen moeten kunnen beschikken om dit probleem aan te pakken.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Het verheugt me dat dit probleem u ter harte gaat. Ik ben ook blij dat u het had over het fatsoeneren van dit decreet. Het is immers een stille droom van mij dat over dit decreet nog eens een debat zou worden gevoerd, ook in het parlement. In 1993 zijn er terzake krijtlijnen getrokken, maar we moeten ons daarover toch nog eens bezinnen. Er moet een debat komen over de hele problematiek van permanent wonen op campings en de sociale netwerken die er tot stand komen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, u hebt zeer uitvoerig geantwoord. Daarmee hebt u al deels uw algemene intenties met betrekking tot het kampeerbeleid belicht.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de minister, ik heb twee bedenkingen. In het eerste deel van uw antwoord had ik de indruk dat u plots enige twijfel liet ontstaan over de stedenbouwkundige situatie. Het is wel duidelijk dat de regering van plan is om het decreet inhoudelijk verder toe te passen. Ik denk dat u toch wel moet spreken namens de regering, want de situatie laat niet veel ruimte tot aarzeling toe.

Verder maak ik me zorgen : er is een decreet goedgekeurd, en we moeten ons dus eigenlijk meer bezighouden met de uitvoering dan met de totstand-

oming ervan. Ik heb alle begrip voor mijn collega die zegt dat we dit zouden moeten bekijken - dat is het recht van elk parlamentslid -, maar het decreet is wel goedgekeurd. Op het vlak van sancties moeten we niet blind blijven voor het groeiend democratisch deficit ten aanzien van de rechterlijke macht. We zouden bijna eerst aan de parketten moeten vragen wat ze nog bereid zijn te doen vooraleer we als democraten nog een decreet zouden mogen opstellen. Dat vind ik enigszins bevreemdend.

Aan de andere kant ben ik het ermee eens dat we zorgvuldig moeten proberen te zijn en waar het niet nodig is de administratieve procedure niet te volgen. Toch heb ik er in deze materie enigszins bedenkingen bij, omdat het gaat over inkomen en dergelijke. Dan kunnen we blijkbaar moeilijk buiten de gerechtelijke weg blijven.

De voorzitter : De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken : Mijnheer de minister, in uw betoog spreekt u over 6 procent van de campings die niet vergunbaar zijn omdat ze zonevreemd zijn. Betreffen die 6 procent campings die gesloten zijn, of zitten die nog altijd in hun sluitingsfase ?

De voorzitter : Mijnheer de minister, voor uw repliek wil ik er nog op wijzen dat de sfeer ondertussen is veranderd. Het belangrijkste dossier aan de kust is Camping Cosmos. We hebben uren gepraat over de onmogelijkheid om beslissingen te nemen binnen het campingdecreet, over conflicten met vervolging, onwilligheid, of er een uitdrijving zou moeten komen, enzovoort. Nu blijken binnen de publieke belangstelling daarvoor, behalve de onvermijdelijke anarchistische zoals Jan Bucquoy, zelfs de anarchistische anti-establishmentsbewegingen zich te scharen achter het natuurherstel. Zo heeft bijvoorbeeld het Groene Gordel Front, dat zeker niet kan worden verdacht van meeheulen met overheidsbeslissingen, dat gisteren in een persnota gedaan. Het stapt dus niet mee in het protest om het protest.

Ik meen dat Vlaanderen volwassen genoeg is voor een rijpe behandeling ten voordele van de campingsector. We moeten de rotte appels weren die de concurrentie vervalsen en prioriteiten stellen in uitvoering van het campingdecreet. Ik denk dat iedereen het daarover eens is. Nu is het moment gekomen om de resterende saneringen door te voeren, al dan niet binnen het huidige decreet.

Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois : Mijnheer de voorzitter, ik dank de leden voor de bijkomende vragen die me toelaten een en ander te specificeren. Mijnheer Bossuyt, als ik een zweem van schijn zou hebben gewekt dat ik een wijziging zou willen aan stedenbouwkundige bestemmingen, spreek ik dit tegen. Ik heb er alleen op willen wijzen dat er in 2001 in een overgangsregeling werd voorzien waarbij er een uitvoeringsplan kan worden ingediend waardoor er stedenbouwkundig een andere bestemming wordt gegeven. Laat evenwel duidelijk zijn dat een uitbater die in een stedenbouwkundig zonevreemde situatie zit, zijn camping niet verder kan uitbaten. We kunnen hier geen enkele onduidelijkheid over laten bestaan. Ik heb er alleen op gewezen dat er een theoretische mogelijkheid was in een aantal gevallen. Ik neem aan dat dat niet zo was in het geval dat de voorzitter heeft aangehaald, want daar gaat het om natuurgebied.

Mijnheer Vrancken, die 6 percent exploiteert momenteel zonder vergunning. Daarom stuit het tegen de borst dat het gerecht niet is opgetreden. Dit doet me denken aan de uitspraak van mijn voorganger, die zei dat we een Vlaamse justitie nodig hebben en een eigen vervolgings- en handhavingsbeleid. Uit zulke decreten blijkt dat heel duidelijk.

Ik heb u gezegd hoe ik denk dit op te lossen, namelijk op drie terreinen : met een vervolgingscommissie, met een poging tot wijziging van het decreet, maar ook waar mogelijk en waar het moet met burgerlijke partijstelling om een gerechtelijke vordering op gang te brengen of terug op te nemen.

Ik kom tot het decreet zelf, waar twee aspecten van belang zijn. Enerzijds is er de uitvoering van het decreet. Ik denk dat we allemaal op dezelfde lijn zitten. Ik meen te begrijpen uit de uiteenzettingen hier dat het decreet moet worden gehandhaafd en er uitvoering moet aan worden gegeven. Het is wraakroepend na al die tijd te moeten vaststellen dat er malafide mensen zijn die de regels niet respecteren, marktverstoring werken en voor de toerist en de consument minder garanties en kwaliteit bieden. Vaak zijn ze in strijd met de meest essentiële ruimtelijke bepalingen.

Iets anders is de wijziging van het decreet. Ik denk dat het nodig is om na te denken over het handha-

vingsstelsel. Ik wil de mogelijkheden aftasten om te zien of we tot een betere handhaving kunnen komen.

Tot slot ben ik het eens met onze “semi-anarchistische” voorzitter op dit punt. Het kan niet dat we het concrete geval in vraag zouden stellen. Het gaat hier om duinengebied, natuurgebied. Er kan begrip worden opgebracht voor het gemeenschapsleven dat zich daar heeft ontwikkeld. Ik kan me voorstellen dat er een aantal schrijnende situaties bestaan van mensen die er al jaren leven. We moeten echter rekening houden met imperatieve bepalingen. Men wist dat die bestonden. Het decreet moet dan ook worden toegepast.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Gilbert Bossuyt treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de federaal minister van Buitenlandse Handel over de organisatie van handelszendingen door de federale overheid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de federaal minister van Buitenlandse Handel over de organisatie van handelszendingen door de federale overheid.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, het verheugt me dat ik als eerste tijdens deze legislatuur een vraag mag stellen aan de minister van Buitenlandse Handel.

Mevrouw de minister, de meeste collega's-parlementsleden hebben vorige week een exemplaar ontvangen van 'Vlaanderen en zijn buitenland' van voormalig ambassadeur Hendrickx. Daarin

Van Nieuwenhuysen

herinnert hij er ons – terecht – nog eens aan dat in het Lambermontakkoord de volledige regionalisering van de exportbevordering was bedongen. U weet dat er een samenwerkingsakkoord is afgesloten tussen de gewesten en de federale overheid. Enerzijds werd de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel opgeheven en anderzijds werd het Agentschap voor de Buitenlandse Handel opgericht. De taken van dit agentschap zouden worden beperkt tot die activiteiten die de gewesten gezamenlijk willen uitvoeren. Het gaat met name om de organisatie van handelsmissies onder het voorzitterschap van de kroonprins en het opzetten en uitbouwen van een gemeenschappelijke gegevensbank.

Met een bestand van iets minder dan 50 personeelsleden is het niet te verwonderen dat het agentschap het daarbij niet zou laten. Oud-ambassadeur Hendrickx wijst er op dat de federale overheid moeilijk afscheid kan nemen van de vroegere bevoegdheid inzake buitenlandse handel en meer bepaald van exportpromotie. Dat bleek ook al tijdens de vorige legislatuur. Ongeveer een jaar geleden was er een conflict tussen de Vlaamse minister voor Buitenlandse Handel en haar toenmalige federale collega. Ex-minister Ceysens kantte zich toen tegen de aanwezigheid van de federale minister bij economische zendingen omdat de gewestelijke ministers op de achtergrond dreigden te komen en de verwarring er alleen maar op kon vergroten, niet alleen bij de Vlaamse exporteurs maar ook bij de bezochte landen.

De toenmalige minister voor Buitenlandse Handel zei, terecht, dat die situatie niet in het belang was van de exporterende bedrijven. Het argument dat de aanwezigheid van de federale minister noodzakelijk was voor de grondwettelijke dekking van de prins, bleek niet te kloppen. Toenmalig minister Ceysens dreigde er zelfs mee om het federale Agentschap voor de Buitenlandse Handel droog te leggen als de situatie niet veranderde.

Zoals dat toen gebruikelijk was, werd de Vlaamse minister door iemand van de federale overheid tot de orde geroepen en slikte ze haar woorden min of meer in. Voortaan zou de federale minister ook kunnen deelnemen aan die gezamenlijke initiatieven, met name aan de prinselijke zendingen.

Wij trekken het nut van dergelijke zendingen in twijfel. Daarover gaat het vandaag echter niet. De vraag is of het standpunt van de Vlaamse regering, zoals destijds verwoord door ex-minister Ceysens, gehandhaafd blijft. Ik vraag dat niet zomaar. De nieuwe federale minister voor Buitenlandse Handel lijkt aan hetzelfde euvel te lijden als zijn voorgangster. Ik leid dat af uit een vraaggesprek met minister Verwilghen dat op 2 september 2004 in De Tijd is verschenen. Daarin heeft hij het over een tweetal prioriteiten. De tweede is 'dat er naast de prinselijke missies ook andere missies komen. Als er grote missies zijn, duren die te lang voor de zaakvoerders. Bovendien hebben ze een te grote protocollaire functie. Ook KMO's moeten missies kunnen organiseren. Per sector moet er naar bepaalde landen kunnen worden gegaan'.

Dat is allemaal heel juist. Ik heb echter de indruk dat minister Verwilghen van plan is om ook zendingen te organiseren. Die bestaan al, vermits een deel van het actieplan van Export Vlaanderen erin bestaat dergelijke sectorale missies te organiseren. Daarom ga ik er van uit dat minister Verwilghen naast de prinselijke zendingen, ook nog andere economische missies wenst te organiseren. Mijns inziens gaat hij daarbij voorbij aan de bepalingen van het Lambermontakkoord en van het samenwerkingsakkoord dat er nadien is uit voortgevloeid.

Volgens die bepalingen heeft het Agentschap voor Buitenlandse Handel nog enkel een coördinerende opdracht inzake prinselijke zendingen waarover bij consensus is beslist. De andere zendingen worden door de gewesten georganiseerd, en beslissingen daarover worden dan eventueel bij gewone meerderheid genomen. In elk geval is de grondidee van de hervorming toch wel dat de gewesten het initiatief nemen, en dat het Agentschap voor Buitenlandse Handel in enkele gevallen alleen maar coördineert.

Ik zou daarom graag van de minister vernemen of en hoe ze heeft gereageerd op de uitlatingen van haar federale collega. Heeft ze met hem al overlegd over wat kan en wat niet kan? Ziet ze voor haar federale collega nog een rol weggelegd inzake buitenlandse handel, meer bepaald inzake exportpromotie? Is de minister het ermee eens dat de organisatie van zendingen tot de uitsluitende bevoegdheid van de gewesten behoort?

Van Nieuwenhuysen

Vorige vrijdag ben ik naar een colloquium van de Universiteit van Antwerpen geweest. De organisatie was in handen van het Centrum voor de Studie van de Vlaamse Buitenlandse Betrekkingen. De aanwezigen waren unaniem om te stellen dat het Agentschap overbodig is. De instelling slurpt nochtans veel Vlaamse middelen op : ongeveer 1,8 miljoen euro. Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen zou dat geld goed kunnen gebruiken. Is het niet aangewezen om het samenwerkingsakkoord, meer bepaald de bepalingen over het Agentschap, aan te passen of in vraag te stellen ?

De voorzitter : Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank de heer Van Nieuwenhuysen voor zijn vragen. Zijn eerste vraag peilt naar mijn reactie op de recente uitlatingen van mijn federale collega. Die uitlatingen gebeurden in een interview met een krant. Hoewel het om een respectabele krant gaat, vind ik niet dat ik daarop moet reageren. Zijn tweede vraag gaat over een eventueel overleg met mijn federale collega. Dat overleg is er niet geweest.

Hij vraagt ook of ik van oordeel ben dat de organisatie van zendingen tot de uitsluitende bevoegdheid van de gewesten behoort. Ik verwijs in dat verband naar de omzendbrief van maart 2004 van de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken Louis Michel betreffende de gezamenlijke zendingen georganiseerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Ik ga ervan uit dat die omzendbrief nog steeds geldig is. Daarin staat dat de organisatie van zendingen tot de exclusieve bevoegdheid van de gewesten behoort. Dat staat ook zo in het Lambermontakkoord van 2002. Zowel de federale als de gewestelijke instellingen kunnen aan het Agentschap vragen een gemeenschappelijke zending te organiseren. In de geest van het Lambermontakkoord kan dat alleen bij consensus.

Zie ik een rol voor mijn federale collega inzake buitenlandse handel ? Over economische zendingen onder het voorzitterschap van de kroonprins staat er in de slotparagraaf van de eerder vermelde omzendbrief het volgende : 'Bij de organisatie en het verloop van de gezamenlijke zendingen dient

met deze afspraken' – bedoeld wordt alles wat voorafgaat – 'en meer bepaald met de complementaire rol van de leden van de federale en gewestregeringen terdege worden rekening gehouden. Volgens het Lambermontakkoord blijft het multilaterale handelsbeleid en de verstrekking van waarborgen tegen uitvoer-, invoer- en investeringsrisico's een federale bevoegdheid'.

De heer Van Nieuwenhuysen wil ook weten of de opheffing van het Agentschap voor Buitenlandse Handel de duidelijkheid ten goede zou komen, en of ik bereid ben om in die zin een initiatief te nemen. Het Agentschap voor Buitenlandse Handel staat volgens het samenwerkingsakkoord van 24 mei 2002 over het Agentschap voor Buitenlandse Handel tussen de federale overheid en de gewesten ten dienste van de verschillende instellingen. Het gaat niet om een federaal agentschap. De bevoegdheden ervan worden vermeld in dat samenwerkingsakkoord. De omschrijving van de taken van het Agentschap voor Buitenlandse Handel is duidelijk. De contacten met de ondernemingen gebeuren uitsluitend door Export Vlaanderen, zodat voor de begunstigen geen onduidelijkheid rijst inzake de bevoegdheden.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik dank de minister voor haar antwoord. Het is een goede zaak dat ze de puntjes op de i heeft gezet. Het zou echter ook goed zijn om daarover conflicten in de toekomst te vermijden, en daarom zou ze aan haar federale collega haar standpunt duidelijk moeten maken. Die collega is wegens zijn vorige functie blijkbaar nog altijd gebeten door de reismicrobe.

Wat betreft het voortbestaan van het Agentschap voor Buitenlandse Handel zijn we het met mekaar niet eens. De minister zegt dat het Agentschap geen federale instelling is. Dat is in theorie juist, maar in de praktijk zet het Agentschap voor Buitenlandse Handel de werking van de oude Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel verder. Daarbij zijn mensen betrokken die het moeilijk hebben om die oude rol te laten vallen. Volgens ons blijft het een geldverslindende, overbodige en in wezen federale instelling die in stand wordt gehouden als een soort van reisbureau ten behoeve van de erevoorzitter ervan. Gezien de beperkte

Van Nieuwenhuysen

middelen van de Vlaamse regering en de grote nood aan exportpromotie zou het veel nuttiger zijn om die middelen aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen te geven.

De voorzitter : Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman : Ik ben slechts op de hoogte van één toekomstige missie van mijn federale collega, namelijk naar de Zuidpool. Het lijkt me dat daar weinig gevaar bestaat voor handels- en bevoegdheidsconflicten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de Vlaamse ondervertegenwoordiging in de bestuursorganen van de Nationale Delcredere dienst en over de afstemming van het beleid inzake buitenlandse handel op het buitenlands beleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de Vlaamse ondervertegenwoordiging in de bestuursorganen van de Nationale Delcredere dienst en over de afstemming van het beleid inzake buitenlandse handel op het buitenlands beleid.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik zal dit onderwerp algemeen benaderen. Dit dossier kwam tijdens de vorige legislatuur al verschillende keren aan bod. Het lijkt me een goed idee om dit hete hangijzer van bij het begin van deze legislatuur te bespreken.

De aanleiding voor mijn vraag was een artikel in het blad van de Vlaamse oud-strijders, onder de

prachtige titel 'Buitenlandse Handel en Vlaams vredesbeleid'. Het accent lag op het wapenbeleid. De redacteur is blijkbaar goed ingelicht, want ik citeer : 'De Nationale Delcredere dienst is een constitutioneel en ethisch anachronisme'. Voor mij is het ook een economisch anachronisme.

Bij de regionalisering van Buitenlandse Handel werd de Nationale Delcredere dienst, de NDD, niet mee overgeheveld. De gewesten zouden wel een grotere inbreng krijgen, maar de kredietverzekering bleef federaal. Dat blijkt hoe langer hoe meer een euvel.

Ik verwijs naar een studie van professor Cuyvers van de RUCA, gepubliceerd in het Economisch en Sociaal Tijdschrift in 2000 nummer 2, van de Ufsia. Daaruit blijkt een duidelijke Vlaamse ondervertegenwoordiging bij de door de NDD toegestane kredietverzekeringen, terwijl Vlaanderen toch voor het leeuwenaandeel van de Belgische export zorgt, namelijk ongeveer 75 percent. De NDD opereert niet binnen onze economische filosofie. Ik citeer de conclusie van de auteur : 'De kennelijk onvoldoende representativiteit van de instelling in Vlaanderen voedt in Vlaanderen de herhaaldelijk terugkerende wens tot regionalisering van de resterende instanties voor exportpromotie, waaronder de NDD'. Ik veronderstel dat u deze thesis onderschrijft, er iets aan veranderen is echter een andere zaak.

Bij de term 'ethisch anachronisme' denk ik vooral aan de wapenhandel. De gewesten zijn nu bevoegd voor de vergunningen, maar niet voor de kredietverstrekking. Iedereen weet dat dit aansluit bij de handelsoperaties. Er komen ook steeds meer privéspelers op de markt. Vlaanderen heeft geen 'ethische' bevoegdheid, enkel een juridische. Vlaanderen kan niet oordelen over de toepassing van de wapenwet. Die twee instrumenten moeten worden samengevoegd. Buitenlandse Handel moet met de Vlaamse economische politiek worden samengevoegd.

Mevrouw de minister, hoe staat u tegenover de NDD ? Welke maatregelen kunt u nemen om onze rechtmatige vertegenwoordiging, zoals bedongen in het Hermesakkoord, af te dwingen ? Welke stappen kan de Vlaamse Regering zetten om dit instrument fundamenteel te remediëren ? Dat kan natuurlijk pas gebeuren na een volledige regionalisering van de NDD.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mevrouw de minister, ik wil me daarbij aansluiten. Als ik het goed voorheb, is het aantal vertegenwoordigers van het Vlaams Gewest in de raad van bestuur van de NDD vorig jaar van twee naar drie gebracht. De facto blijken die vertegenwoordigers echter nog altijd een zeer beperkte rol te spelen.

Professor Cuyvers is een van die drie mensen. Ik heb hem afgelopen vrijdag nog horen bevestigen dat het gewicht van de Vlaamse delegatie eigenlijk verwaarloosbaar blijft. De vertegenwoordigers van de federale ministers van Financiën, Economie en Buitenlandse Zaken zijn direct bij de besluitvorming betrokken, doordat hun ministers hun veto kunnen stellen.

Binnen de NDD wordt een nieuwe NV opgericht. De oprichtingsakte werd vorige maand ingediend. Deze NV zal zich specifiek bezighouden met risico's op korte termijn. De gewesten zullen een inbreng krijgen, maar ik vrees dat we daar tot dezelfde vaststelling zullen komen. Mevrouw de minister, zal de Vlaamse Regering de Vlaamse vertegenwoordiging in die raad van bestuur zwaarder doen wegen? Hoe zal ze dat doen?

Wat immers ook uw aandacht verdient, mevrouw de minister, is dat er sprake is van een manifeste ondervertegenwoordiging van Vlaamse exportdossiers in de kredietverzekeringsactiviteiten van deze dienst. In de periode 2000-2002 zou 42,9 procent van de goedgekeurde dossiers uit Vlaanderen komen. Die dossiers vertegenwoordigen nauwelijks 37,8 procent van de transactiebedragen, terwijl het exportpercentage van Vlaanderen in diezelfde periode 76,2 procent van het totaal bedroeg. Blijkbaar legt de dienst exportverzekeringsactiviteiten aan de dag die disproportioneel naar exporteurs uit de andere gewesten gaan, met name vooral naar die uit het Brussels Gewest. Die vertekening is onaanvaardbaar. We willen erop aandringen dat er minstens een onderzoek zou worden verricht naar de oorzaak hiervan.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, niet enkel in het maandblad van de VOS, maar ook in het tijdschrift MO* werd tijdens de zomermaanden

een analyse gemaakt van het reilen en zeilen binnen de Delcredere dienst. Daaruit blijkt eens te meer dat deze dienst vooral economische criteria hanteert om te beslissen of er een exportverzekering wordt gegeven. Voor een aantal belangrijke sociale en ecologische criteria heeft de dienst heel weinig aandacht. Er bestaan terzake wel een aantal internationale richtlijnen, maar in de praktijk werden toch exportvergunningen verleend voor zeer grootschalige projecten met een zeer nefaste impact op leefgemeenschappen van inheemse volkeren en het lokale ecologische systeem. Dan denk ik aan het opzetten van grootschalige waterdammen, waarbij onder meer Tractebel betrokken was. Ook de wapenexport is een heikel punt, dat weldra het Vlaams Parlement rechtstreeks zal aangaan.

Het valt nog af te wachten of de Vlaamse regels strenger zullen zijn dan de oude federale regels. Hoe dan ook lijkt het me belangrijk dat een aantal ethische criteria zwaarder zouden doorwegen bij de afweging inzake het dekken van bepaalde exportrisico's.

Mevrouw de minister, welke mogelijkheden heeft Vlaanderen eventueel om dit soort criteria zwaarder te laten doorwegen binnen de Delcredere dienst?

De voorzitter : Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman : Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst ingaan op de vraag over het afstemmen van de toekenning van licenties inzake buitenlandse handel op het buitenlands beleid. Op dit ogenblik zijn de enige vergunningen die door het Vlaams Gewest worden gegeven in het kader van de buitenlandse handel die voor de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en de daaraan verbonden technologie, en de vergunningen voor uit- en doorvoer van producten en technologie voor tweërlei gebruik.

Elke aanvraag voor dergelijke vergunningen wordt getoetst op zijn conformiteit met de criteria vervat in een aantal documenten. Dan gaat het over de wet van 5 augustus 1991 betreffende in-, uit- en doorvoer van en bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materieel en de daaraan verbonden technologie, over de gedragscode van de Europese Unie betreffende wapenexport en over de EU-verordening 1334/2000 van de Raad

Moerman

van de Europese Unie van 22 juni 2000. Die laatste verordening werd nadien herhaaldelijk gewijzigd en betreft het tweërlei gebruik.

Men vroeg me welke maatregelen ik van plan ben te nemen inzake de nog niet uitgevoerde versterkte Vlaamse inbreng in de bestuursorganen van de NDD. Het is inderdaad zo dat door het KB van 23 maart 2004 uitvoering is gegeven aan het Lambertakkoord. Daarbij ging het inderdaad over de samenstelling van de raad van bestuur van de NDD, en over de aanduiding en benoeming van voorzitter en ondervoorzitter. Daarbij worden de gewesten inderdaad actiever betrokken bij het bestuur. Ze krijgen in die raad van bestuur drie effectieve leden en drie plaatsvervangers per regio. Als ik de namen bekijk die terzake zijn verschenen in het Belgisch Staatsblad, dan zie ik dat ook de door u geciteerde professor Cuyvers in die raad van bestuur zetelt.

U vraagt me of ik bereid ben om verder te gaan terzake. We hebben er het regeerakkoord even op nageslagen. Terzake staan in dat regeerakkoord geen verdere stappen vermeld. Het is grotendeels aan de vertegenwoordigers binnen de NDD om dit te doen. Het lijkt me de moeite om met hen eens rond de tafel te gaan zitten en te bekijken hoe ze daar hun rol al dan niet spelen. Tenslotte zeten zij namens de Vlaamse regering in die raad van bestuur. Ik meen dat ik daarmee ook heb geantwoord op de bijkomende punten die de heer Van Nieuwenhuysen aankaartte.

In de federale beleidsverklaring van de toen bevoegde minister stond dat bij de toetsing door de NDD ook rekening moest worden gehouden met andere dan verzekeringstechnische criteria. Als ik het me goed herinner – want dit maakt geen deel uit van het antwoord dat ik voor u heb voorbereid – beperkt de NDD zich in de problematiek van de wapenexport tot een louter verzekeringstechnische toetsing. Daar zijn door de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken in het parlement verklaringen over afgelegd, en ik heb die achteraf nog in een commissievergadering bevestigd.

De aangehaalde cijfergegevens zal ik laten nakijken. Als er problemen zijn, dan zullen we nagaan waaraan die kunnen worden toegeschreven.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt ook vragen beantwoord die ik hier niet expliciet heb gesteld. We zullen blijkbaar onze vragen aan u heel precies moeten opstellen. Dat is uiteraard een goed uitgangspunt.

Wat u op het laatste zei, klopt volledig. De ethiek is geregionaliseerd, maar het beleid sluit daar nog niet bij aan. Dat was het waar mijn eerste vraag over ging. Ik vraag me wel nog af of u het had over het Belgisch dan wel het Vlaams regeerakkoord.

Minister Fientje Moerman : Het Vlaams.

De heer Jan Loones : Het Vlaams regeerakkoord is zodanig breed opgevat, dat alles met betrekking tot overhevelingen eronder kan vallen. Het zou me dan ook ten zeerste verwonderen, mochten we er geen argument in vinden. Zo nodig zullen we wel werken aan een uitbreidende interpretatie. Het zou immers heel onredelijk zijn, mochten we de economische middelen niet kunnen doen aansluiten bij het beleid zelf. We zullen het daar in de toekomst nog over hebben.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.51 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

